

גאלטיים

Galatians

פרק א'

chapter 1

רַב שָׂאָל | 1 |
From Rav Shaul פון

שְׁלֵיחַ אֶל
Shliach a

מֶשִׁיחַ פון
from Moshiach פון

הָאָבָד אֵיךְ
have I lost

מַיִין
my

שְׁלֵיחוֹת
Shlichut, mission

פון נִישְׁטָבָאָקוּמָעָן
from received not

וְדָם בָּשָׂר אֲ
and blood(mortal) flesh a

אַדְעָר
or

דָּוֶרֶךְ
through

מְעַנְטָשָׁן
men

דורך נאר but through

המשיח מלך רבי the Rebbe King Moshiach

יהושע Yehoshua/Yeshua

אלוקים און and Elokim

אביינו Avinu

אים האט ווער who had him

געווען מחייה- מתים resurrected from dead ones ◆

אחים אלע פון אויך all brothers from also

במשיח in Moshiach

: מיר מיט זענען וואס what,which are with me

קהילות די צו kehillot, communities to the

אין
in

גָּלָאָתִיא Galatia

וְחֵסֶד חֹן | 3 | Unmerited favor and chesed

ה' (of) Hashem

אוֹן and

שְׁלֹום shalom, peace

ה' (of) Hashem

צָו to

אַיִלְךָ you

פָּוֹן from

אֱלֹקִים Elokim

אָבִינוּ Avinu

פָוָן אֹנוֹ and from

רַבִּי אָדוֹנָנוּ Adoneinu Rebbi

מֶלֶךְ King

יְהוֹשֻׁעַ Yehoshua/Yeshua
הַמֶּשִׁיחַ the Moshiach

|4| **הָאֵת וּוֹאָס** what had

זִיכְרָם וָסֶרֶת נֶפֶשׁ
sacrificed himself

גָּעוּעַן was

פָּאר for

אָנוֹנְדָזְעָרָעַ
our

כדי averos,sins **עבירות** in order to

וזאל עיר he might

אונדז us

מציל זיין deliver, rescue

פונ from

דעם the

שלעכטן evil

וועלט world

[דעם עולם הזה] the Olam Hazeh

לויטן according to

רצון will

ה'
of Hashem

אונדזער
our

טאטה
Father

הקדוש ברוך הוא
G-d

איס צו | 5 |
To him

זיין זאל
should be

לעולם תפארת
glory for ever

אמן. ועד.
and ever. Amen.

בין אייד | 6 |
I am

וואי נשתומם
astounded how

אייר שנעל
you quickly

זיך yourself **האט** have

אוועק away

געריסו torn

אים פון from him

האט וווער had who

אייך you

גערופן called

די מיט the with

חסד chesed, lovingkindness

פון of

משיח Moshiach

אוֹן
and

זִיִּיט אֵיר
you have

נָאַךְ גַּעֲנָאָנָגָנוּ
followed

אוֹן
an

אַנְדָּעָרָעַ
another

אַרְטִיקָעַר
type

בְּשׁוֹרָת
Good News

הַגָּאֹולָה
of Redemption

בְּשֻׁרּוֹת
News

טוֹבוֹת
Good

יִשְׁועָות
of Salvation

ונחמות] and Comfort

אייז וואס | 7 | which is

קײַין נײַשְׁטָן not a

בְּשׂוֹרָת Good News

הַגָּאֹולָה of Redemption

בְּכָלְלָה. at all.

פָאַסִּירֶט וְוָאֵס what happens

אוֹזֵן אַיִּז that is

מְעֻנְתְּשָׁן עֲטַלִּיכָּעַ some people

בְּאֹוּמְרוֹאִיקָנוּ trouble, alarm

אַיִּיךְ you

אוֹן
and

וַיְלֹן
want

פָאָרְדְּרִיכְיָעָן pervert

די
the

בְּשֻׁורֶת אֲמַתָּע true Good News

הַגָּאֹולָה
of Redemption

רַבִּי פּוֹן
Rebbi

מֶלֶךְ Melech

הַמְשִׁיחָן
HaMoshiach

אֶבְעָר | 8 |
but

אֲפִילּוֹ even

מִיר אֹויב
we if

[שליחים]
Shlichim, Emissaries

אדער
or

מלאך
an angel

הימל פון
from heaven

וואלט
would

געווען מבשר
herald

אן
an

אנדעראע
another

"בשורת"
Good News

הגאולה"
of Redemption

פארקערט contrary

פון from

די the

בשורת Good News

הגאולה of Redemption

האב מיר וואס we have

אנגעזאנט אײיך, told

זאל let

זיין ער be him

פארשאלאטן accursed

.אייביך אויף. ever for

האבן מיר | ۶

געזאנט דאס
this said

זאגן מיר און
and we say

איינער אויב ווידער
again if one

און זאגט
announces

א

"בשורת"
Good News

"הגאולה"
of Redemption

פונ פארקערט
contrary from

האט איר וואס
what you have

באקו מען
received

זיין ער זאל
let him be

פארשאלאטן אויף אײַיביך accursed forever.

ער זאל
let him

אין זיין
be in

אוֹן חֶרֶם
Cherem and

[גיהינום]
Gehinnom, hell

|10|

צִיִּיעַצְתָּ
Now if

זוד
seek

צו אייך
to I

געווינען
win

מענטשליכע human

אדער הסכמה approval or

הסכמה approval

הקודש פון the Holy One of

?הוא ברוך blessed be He

איך איז אדער Or seek I

צנו to

זיין חן נושא find favor

?מענטשן בי with people

איך ווען וויל Because if

וואלט was

געזוכט
seeking

זיין חן נושא
to find favor

בַּיִ
with

מענטשׁוֹ
people

וְאֶלְתָּ
would

גָּעוּעַן נִשְׁטָ אֵיךְ
I not be

מַעַר
any longer

אֲ
a

(עָבָד) קְנֻעַכְטָ
bond-servant eved

פָּוָן
of

מֶשִׁיחָ.
Moshiach

מִאֵךְ אַיִל | 11 | make I

בָּאֲקָאנְטָו אַיִל you familiar,

אֶחָים בְּמִשְׁיחָה brothers in Moshiach,

בְּשׁוֹרָתְךָ אַזְדִּי the Good News

וּוֹאָסְגָּאָלָה which of Redemption

אַיִל I

זָאָגְ אָנוּ announce

אַיִל is

נִישְׁטָן not

לוֹוִיטָן according to

אָאָ a

בשר ודם מענטשן. flesh and blood mortal.

|12|_I

האב have

עס it

ニישט not

באקומווען received

פונ from

קיינעם anyone

ニישט not

אוֹן andd

קיינער nobody

האט has

מיר me

עס it

אויסגעלארנט taught

--**עס** it

אייז געקו מען has come

אלס as

התגלות revelation

פון from

רבי Rabbi

מלך Melech

המשיח HaMoshiach

יהושע. Yehoshua/Yeshua

איך | 13| You

האט had

געה ערט וועגן heard of

מיין my

פריערדיקע previous

תקופה era, period

אלס as a

פרומער frumer (i.e., religious Orthodox, observant)

ייד Yid, Jew (Rav Sha'ul did not stop being such, Acts 23:6)

וְעַن when

I **אִיךְ**

הָאָב had

done **גַּעֲתָאָן**

וּוֹאָס much

מֵעֶר more

to **צָנָה**

רוֹדְפָן persecute

the **דַּי**

מַאמְינִים believers (i.e., Jewish believers in Moshiach)

and **אוֹ**

די the

קהילה Kehillah

פון of

ה', Hashem

אוֹן and

ז' she (it)

חרוב havoc

געמאחט. made

|14| And אוֹן

וואָי how

ז'יינדיך being

אָ
א

קָנָאִי zealot

מֵעֶרֶב more

וּוֹיְ than

רַובָּ the majority

יִהְדָּוִן Jews

פּוֹן of

מֵיִיןִ my

יְאָרָעָן years, generation, time

פָּאָרְ for

דְּיָ the

מסורת
traditions

וواس which

אייז is

מקובל observed

געווארן was

פון of

די the

אבות, Avot (i.e., the Oral Law, Halakhah, Torah Sheb'al-Peh)

איך, I

בין was

געשטייגן advanced

אין in

יידישקייט Yiddishkeit

מער more

ווע than

. זיין they

אבל |15| But

ברצון ה' in the good pleasure of Hashem

ווען when (roughly 35C.E. when Rav Sha'ul came to faith,

which is his reference point throughout to show the divine
provenance (source of origin) of the authentic Besuras HaGeulah, the Good News of
Salvation)

אדושם Adoshem

ווער Who

האט had

מיר me

אויסדערווילט selected

אוֹן and

אֲפָגָעָשִׁיַּדְתָּ separated

פָוָן from

מיין my

מויטערס לײַיב mother's body (womb, see Jeremiah 1:5)

אוֹן and

האט had

מיר me

גָּרוּפָן called

מִיט with

זַיִן his

חֶסֶד chesed

צֹו | 16 to

מְגֻלָה reveal

מִיר אֵין me in

זַיִן His

זָוָן Son

(דָעָר the

זָוָן Son

דער פון the

אייבערשטער Oybershter

כדי so that

איך I

יאל should

קענען be able

דרשענען to preach

וועגן about

איהם him

צו to

די the

לא-ײַידָן non-Jews

(די אומות-העולם)

האָב have

אִיךְ I

תִּכְפֹּר at once

מֵידָךְ me

נִישְׁטָט not

בָּאֶרֶאָטָן consult

מִיטָּה with

קַיִין בָּשָׂר-וְדָם any flesh and blood

|17|
וְאַנוּ |17| And

I אֵיךְ

בֵּין נִישְׁטָן did not

גַּעֲגָנְגָעָן^{go}

צָנָה to

יְרוּשָׁלַיִם Jerusalem

כְּדִי in order to

צָנָה to

זִעְנָה זִיד meet

שְׁלִיחִים^{with} דַּי^{the} מִיט^{Mit} Shlichim

[פָּוֹן מֶשְׁיחָה] וּוּעָר^{of Moshiach who}

זִין עָנוּ גְּעוּוֹעַן
had been

שְׁלֵיחִים
Shlichim

[פָּוֹן מֶשִׁיחַ]
of Moshiach

פָּרְמִיר. before me

אִיד

בֵּין
did

גְּלִיְד
immediately

גַּעֲגָנְגָעַן צֹ
go to

אַרְאָבִיעַ אָוָן
Arabia and

דַּעֲרָנָאָךְ
then

צֹ
to

דמשק. Damascus

יאר drei | 18| three years

I איד בין שפעטלר later (38C.E.) did I

נאך גענאנגען to go

כדי ירושלים Jerusalem in order to

צו to

מיט זיך באקענען be introduced

שמעון Shimon

כיפה Kefa

I איד און and I

בֵּין גַּעֲלִיבָן remained

מִתְאַם with him

פּוֹפְצָן טָעָג. fifteen days(Notice during this time around 38C.E. these

historical eye-witnesses of the Techiyas HaMoshiach (Resurrection of Moshiach) are able to compare their experiences only eight years or less from the historical reality when Moshiach stood up alive, a historical reality that is here attested by two witnesses as well as another former unbeliever Ya'akov in the next verse).

אֶבְעָר | 19| but

נִישְׁטָה אָבָא אִיד did not

גַּעֲזָעָן see

קִיְינָעָר any

דַּי פּוֹן נִישְׁטָה of not the

אַנְדָעָרָעָן other

פון שליחים
Shlichim of

חווץ מישיך
Moshiach except

דען יעקב
Yakov the

ברודער brother

פון אדוננו.
of Adoneinu.

|20| איך שרייב
I write

איך פון די you about these

זאכון אוון איך things and I

זאג פאר ה'
say before Hashem

אויך
that I

זאג נוישט
say not

קײַין ליגַן. any lies (Notice Rav Shaul has already pronounced a curse on anyone who would dare to tell a lie regarding the Besuras HaGeulah).

|21| Afterwards **דערנאָך**

בֵּין אִיךְ I did

געגָאנְגָעָן צו go to

סּוּרִיה אֹנוֹ Syria and

קִילִיקִיָּה Cilicia

אֶבְעָר אֵין |22| but in

יְהוּדָה דַּי Yehudah/Judah the

Kehillot had **קְהִלּוֹת הָאָבוֹן**

me not **מִיר נִישְׁטָּה**

known, **גַּעֲקֻעַנְטָּה**

זַיִן האבן | 23 | they had

נאָר געהערט only heard

אֶז "דער that "the

מענטש man

וּוֹאֵס הָאָט who had

אוֹנְדָז אַמְּאַל once us

גַּעֲרוֹדְפַּט, persecuted

יַעֲצֵט דְּרַשְׁעַנְת now preaches

די אַמְּוֹנָה וּוֹאֵס the faith which

עַר אַלְיָין הָאָט he had himself

אַמְּאַל גַּעֲוֹאַלְט before wanted

פָאֶרֶד אַרְבָּן!"
to destroy!"

זִי אָוֹן | 24 | And they

לֹויִבּוּ הָ'
praise Hashem

פָאֶרֶד מֵיר. about me.

פרק ב Chapter 2

פָעָרָצָנוּ | 1 | After fourteen

בֵּין אַיְצָה יָאָר
years did

אַמְּאַל נָאָר
again once

צָו אַרְופְּגַעַגְנָגָעַן
went up to

יַעַצְתָּ יְרוּשָׁלָם
Jerusalem now

מִיט צָוָזָאמָעָן
together with

I אֵיךְ אָוֹן בָּרְ-נָאָפָאָן
and Barnabus

גַעֲנוּמָעָן אַוִיךְ הָאָב
take also did אַוִיךְ

מִיר מִיט טִיטוֹס
with me Titus

|2| אֵיךְ I בֵין

דָוֶרֶךְ אַרְוִיָּפְגַעַן גָעָן
through go up

I אֵיךְ אָוֹן הַתְגִלוֹת אָ
and revelation a

מְבָשֵר גָעוּעָן הָאָב
herald did הָאָב

הַגָּאֹולָה בְשׂוֹרַת דֵי
Redemption Good News (of) the

הָאָב אֵיךְ וּוֹאָס
I did which אֵיךְ

אַנְגָעָזָאָגָט, לְאַ-יְיָדָן דֵי
announce (to) non-Jews, the

שְׁטִילָעָרָהִיט אַבָּעָר
quietly but אַבָּעָר

אנגענו מענער די צו the accepted

I **איך מנהיגים** leaders.

געמאכט אזי האב thus had done

איך מבאלץ since

געהתט מורה האב did fear have

פריעדי קע previous my

אייז געוווען ארבייט work was

אומזיסט. in vain, for nothing

|3| האבן אבער זיי |3| they but did

מיין גענڍיט נישט force not my

זאל חבר לא-יידשער non-Jewish comrade/fellow

מלען זאל זיך to be circumcized

|4| טאכע די indeed

אייז פראגע question was

געשטעלט געוווארן presented

פאלשע דורך נאר by false only

ברידער brothers [i.e., false brothers because they were

people in the kehillah who were not really of Moshiach's kehillah

because they themselves had not had a true spiritual

circumcision rebirth and teshuvah turn-around

and also the true Besuras HaGeulah of Hashem's chesed in Moshiach

had not seized hold of them to break their stubborn, blind pride,

meaning unfortunately

that any disciples that came as

fruit of their "preaching" were not true brothers in Moshiach either; for their allegiance was

not to G-d's Word but rather their zeal was for merely human teachings the provenance of which

was not G-d but mere fallible men]

ווער
who

ארײַינְג עֲקוּמָעָן זִיִּינָעָן had come

בְּאָקוֹקָן צָו כְּדִי in order to examine, spy out

פְּרִיּוֹהִיט דֵּי the freedom(i.e., our salvation has its foundation

resting on what Moshiach did to fulfill perfectly the mitzvot and thereby win our redemption

and not on our own supposed ability to merit redemption based on

our supposedly efficacious endeavors

at commandment-keeping and merit accrual;

such a merit-driven salvation is an impossibility given the power of sin and pride and boasting

in our lives as people suffering from fallen human nature and depravity; instead,

our freedom has come

in that we have found peace in Moshiach (Isaiah 53:5; Rom 5:1)

and rest from such vain salvation labors, even

while at the same time the Biblical mitzvot are respected for their content

(which is known only in consideration of the finished work of Moshiach) as

well as studied for their G-d given role

in perpetuating the holy Jewish heritage and Messianic

self-identity of our Moshiach's Chosen People--see Acts 21:19-26)

וְוֹאָס which

הַאֲבָנָה מִיר we have (this freedom is our present possession and cannot be taken

away from us by false brethren preaching any message falsely promising salvation)

אֵין in

הַמֶּלֶךְ רַבִּי דָעַם the Rabbi the King

פְּרִיִּיהִיטְ] the Moshiach freedom

פּוֹן דְּתַנוּתָה מִן of pseudo-religiousness from

זְפַאי deserving (merit, Moseh Devarim9:5-6 rebukes this falsehood) to be **לְהִיוֹת**

עַל יִשְׁוּעָה regarding salvation

יִסּוּד on the basis of

בְּכָל חָמָר מְדִינָה the strict letter of the law

זאלן זיי כדי in order they might

דערנאָך אונדז later us

צוּ ברענגען bring to

קנעכטשאָפט. bondage.

אַ נישט פֿאָר | 5 | for not a

מִיר הָאָבָן מִינּוֹת we did minute

אונטערנָגעַבְן זִיךְ subjugate ourselves

דֵּעֶר כְּדִי זִיךְ פֿאָר the so that them to

פּוֹן אֲמָת truth of

הַגָּאֹולָה בְּשׁוֹרַת דֵּעֶר Good News (of) Redemption the

ווערָן באַהִיט זָאַל
should kept be

אייך פאר
for you

מער | ៦ נאַך
even more

ווער מנהיגים די
leaders the who

געווען זיינען
had been

גארניישט האָבוֹן
had nothing

צו צוּגעַעַבָּן
added to

דרשןען- מײַין
my preaching

זיינען זיַּיְוָאַס
what they are

אייז מיר קיין אונטערשייד
to me no difference is

עסק matters

משפט because Hashem judges **ה' וויל**

לויטן ניישט not according to

חיצוניות outwardness

מענטשן פון of people

זוי להיפך On the contrary they

געזען האבן have seen

בשורת די או that the Good News

פאר הגאולה for of Redemption

אייז לא-גיידן די non-Jews (the uncircumcised) is the

געגעבן מיר given (to) me

פונקט געווארן was exactly

די ווי איזו as how the

הגאולה בשורת Good News of Redemption

יידן די פאר for the Jews(the circumcised)

געווארן געגעבן אייז given was

צו שמעון כיפה. Kefa Shimon to

דען מבעלט | 8 Since the

געוירקט וואס האט had who was active

דען פאר כיפה through Kefa for the

צו [משיח פון] שלחות mission of Shliach of Moshiach to

האט די יידן the Jews(Circumcision) had

באי געוירקט worked, been active through

א זיין צו מיר to me be a

[משיח פון] שליח Shliach of Moshiach

לא-יידן די צו to the non-Jews.

|ווען יעקב, Ya'akov| When

יוחנן, Kefa ואון כיפא, Yochanan and, Kefa

פארעלענטע די considered those

האבן מנהיגים, did leaders,

חסד די געזען chesed see the

מיר איז וואס to me was which

געוואָרָן געגעַבָּן was given

געגעַבָּן זִי הַאֲבָן give they did

האנט רעכטעה די the right hand

חברותאשאפט פון fellowship (signifying agreement or a compact)

אוֹן מִיר צוֹ and me to

כַּדְיָ בָּאָר-נָאָבָא. So that Barnabas.

גִּיעָן זָאָלָנוּ מִיר go should we

אוֹן לָא-גִידָּנוּ דִי צוֹ and non-Jews to the

גִידָּנוּ דִי צוֹ זָאָי Jews. they to the

איינציגע זִיִּיעֶר |10| only Their

אייז גַּעֲוָעָן בְּקָשָׁה was request

זָאָלָנוּ מִיר אָז should that we

דִי גַּעֲדָעָנָקָן the remember

וְאָסָעַנִיִּים poor [persecuted Jerusalem Messianic Jews]

הָאָבָדָאֵיד had

גַּעֲטָאָנוֹסְיַיְוַיְסְיַי in any case done.

מַעֲרָנָאָדָןָאָדָן Even more

כִּיפָּאַוּעָן when Kefa

קִיְיָנוֹאַיְזָגַעַקְוָמָעָנוֹ to came

הָאָבָאַנְטִיוֹכִיהָ, did Antioch,

אִיםְמִידָאֵיד him me

אַנְטְּקַעְגַּנְגַּעַשְׁתַּעַלְתָּ opposed

פְּנִיםְאַלְפְּנִיםְ, face-to-face,

אַיְזָעָרְמַחְמָתָ because he is

גערעטל געוווען נוישט was not right

פאר וויל | 12 | because before

פון אנקומען דעם the arrival of

מענטשען עטלעכע several men

קהילה די פון from the Kehillah (Community)

יעקב בי געפירות Ya'akov (this is the half-brother of Moshiach led by

who became known as Ya'akov the Shliach because he was an eye-witness to the Techiyas HaMoshiach. He could claim King Dovid as his direct ancestor and in the early period of pre-Churban Bayis Sheni Judaism, Ya'akov the Shliach was one of the Zekenim of the Messianic Edat Bnei Yisroel in Jerusalem and died al kiddish ha-Shem 62C.E. as a martyr for

Moshiach.

געגנסן כיפה האט did Kefa eat

מיט צוזאמען together with

לא-יידישע די לא-יידישע the non-Jewish

ווען און מאמינים believers and when

ער געקו מען זיין ען זיין he did come they did

זיך האט did himself

צורייך געצוייגן withdraw

האט און did and

אפגעשיידט זיך detach himself

מורא הויל ער האט had fear he(Kefa) because

די ליט פון געהאט the people had of

קאחים הנמלים the circumcision party

וואס] who

געהאלטן האבן contended had

מowan לא-יגידן that non-Jews must

זיד themselves

מלען circumcise

וויל because **איך אוייב"** (see Acts 14:26-15:1) if you

געלט ניט וועט will not circumcised

איך וועט ווערנו were will you

נ". ווערנו ניצול ניט saved were not

אנדע רע | 13 | דיאון And the other

מאמיןיס יידישע Jewish believers

אויך זיין ען did also

געוואָרָן צבעקעס become hypocrites(adopting a “separatist” pose)

מיט צוזאמען together with

אפילו און אייס evena and him(Kefa)

זויי אין בר-נאבא them did Barnabus

נאכגענאנגען. follow

ווען אבער | 14 | when But

געזען האב>I אייך see did

נישט גייען זויי איז not go they that

לויטן ריכטיק according to correctly

פונ אמת of truth

הגאולה בשורת די HaGeulah (Redemption) Besuras (Good News of) the

געזאגט I אייך האב say did

פָּאַר כִּיפְאָצָו Kefa in front of

דוֹ יְאֹוֵיב אֶל-עַמְּעָנוֹן If everyone you

לְעַבְסָט יִידָּא Yid (Jew) live

לֹא-יִידָּא וּוֹוי non-Jew (see Acts 10:28 to see how Kefa

was not living strictly as a frumer Yid because he had done in the case of
Cornelius what a frumer Yid would consider rendering oneself ceremonially unclean)

נִשְׁתָּאוֹן and not

פָּאַרְוָאָס יִידָּא וּוֹוי Yid (Jew) why

לֹא-יִידָּן דַּי דּוֹ נִיְיטָס compel you the non-Jews

יִידָּן? וּוִי לְעַבְנָן צָו like to live Jews?

זִינְעָן מִיר |15| We are

גַּעֲבָרֶט פּוֹן יִידָּן Jews from birth (natural Jews)

גויישע נישט און Goyishe
not and

פושעים. offenders, sinners.

|16| אָף עַל פִּיכְנָה Despite all that

יעצט וויאיסן מיר know we now

אייז מענטש אָז is that a person, man

דָּעַקְלָעַרְטָן נִישְׁט considered [by Hashem]

צדיק אָ tzaddik (i.e., righteous, justified) **גָּרָעֵכְטָפָאַרְטִּיקָּט וּוְעָרָן**

זַיִינָע צוֹלִיב because of his

נאָר but

אמונה דער דורך faith through the

מלך רבי אין Melech Rebbe in

יהושע HaMoshiach **המשיח** Yehoshua/Yeshua

מיר האבן אזי have as we

אמונה אונדזער our faith

מלך רבי אין Rebbe Melech

יהושע HaMoshiach **המשיח** Yehoshua/Yeshua

געטריי זייןעו און are and faithful

אים (געלויבט אין) צו געווארן become to him

זאלן מיר כדי so that we should

צדיק גערופן זיין tzaddik be called

אין אמונה צוליב because of emunah in

המשיח מלך רבי Rebbe Melech HaMoshiach

צוליב נישט און because of not and

קיום אונדזער keeping our

פון וויל התורה. by Because the Torah.

און תורה היטן and Torah observing

קען מצוות can mitzvot

לא נפש נפל קיינער נישט] no fallen soul, Romans 3:23 [nobody not

גערעטפארטיך righteous

ווערנו. become.

|17| אבער ווען | But when

שטרעבן מיר we strive

רעטפארטיך ווערנו צו righteous to become

משיח through **דורבן** by Hashem **ה' בבי** Mashiach

מיר we

געוואָרָן זײַנְעַן become did

אִיז פַּאֲרַזְיַינְדִּיקָע, sinners, is

דַּעֲרֵי בָּעֵר Mashiach therefore

מְשֻׁרְתָּא servant

פָּוֹן (הַלְּפָעָר) helper of

זַיְנְדָּן? sin (i.e., meaning if Jews keeping Torah

turn out to be sinners like non-Jews that don't keep Torah, does such a condition of fact make Mashiach serve the cause of sin?)

חֶס וּשְׁלוֹם! Chas v'shalom (G-d forbid!)

אוֹיֵב טָאָקָע | 18 | Indeed if

דאַס אֹויף בּוּי אַיךְ build up that

הָאָבִ אַיךְ וּוֹאָס which I have

שׁוֹין already

צעשְׁטָעַרְט demolished

[בּוֹטֵח בְּצִדְקַת עַצְמֹו דָוֶרֶךְ בְּכָל חָמֵר מִדֵּין]

[self-righteousness through the strict letter of the law]

זִיךְרָמָאָךְ אַיךְ make myself

פּוֹשָׁע אַוְיִידָעַר again a transgressor.

אַיךְ וּוֹאָרוֹס | 19 | Because I

געתaarban בין did die

דורך תורה דרך דרך צו the torah (Romans 7:4-6) through

איך כדי so that I torah (Romans 7:11; II Cor 3:6)

ה'. פאר לעבן זאל live for Hashem.. should

|20| When

איזה משיח Mashiach is

גהרגט געוואָרָן was killed

איך בין בויים אויפן on the tree was

גהרגט אויך killed also

בויים אויפן on the tree

לעב און געוואָרָן became and live

נו נישט now שוין אייך

משיח נאר מעָר longer but Moshiach

אין לערט lives in

וואס און מיר and me that

יעצט לערט אייך live now

לערט לאיב איןם in the flesh, body live

דער אין אייך in the

וואס אמונה emunah, faith which

דער פון זוּן דער the Son of the

אייבערשטער Oybershster

מיר האט ווער does who me

זֶיךְ הָאָתָּה had himself
and **אוֹן לִיבָּה** love

מוֹסֵר נַפְשׁ גָּעוּעַנּוּ sacrificed

הָאָתָּה מֵירָפָאָר had for me

גַּעֲהָאָתָּה. done

|21| אִיךְ יְמִין

מַבְטָל נִישְׁטָן discredit not

הַפּוֹן חִסְדֵּךְ דָּעַם Hashem of the chesed

וְעוּן וּוְיִילָּה when because

גַּעֲרַעַטְפָּאַרְטִיקּוֹנוֹגָן righteousness

דוֹרֶךְ אֵיזֶיךְ through is

בְּכָל חָמֶר מְדִין
the strict letter of the law

אייז דאן then is

טוויט מישיח'ס Moshiach's death

אומזיסט. in vain.

פרק 3

|1| **נאሪשע אייך** You foolish

ווער גלאאטיים Galations, who

אייך האט has you

פאר ?פארכישופט bewitched? Before

אייז אוינגן אייער your eyes is

המשיח מלך רבי Rebbe Melech HaMoshiach

יהושע (ישוע) Yehoshua/Yeshua

גַּעֲוֹאָרְן **פָּאָרְגָּעָשְׁטָעָלְט**
presented was

[בֶּן דָּוִיד] **מֶשְׁיחַ** **אֶלְס**
as Mashiach [Ben Dovid]

אוֹיֵפֵן לִיְיָב **זִיִּין אָוָן**
and his body upon the

בּוֹיִס
tree

שְׁמוֹאֵל ב 14:9, 18:9; יְשֻׁעָה 53:5!

אֵיךְ וּוָיַל אֵיךְ | 2 |
want you I

קְשַׁהָא פְּרַעָגָן: question:
ask

בְּאַקּוּמָעָן אֵיר הָאָט
had you received

הַקּוֹדֵשׁ רֹוח דָעַת
the Ruach HaKodesh

דוֹרֶךְ through

מְצֻוֹת דֵי מְקִיִּים זִיִּין
fulfilling the mitzvot (all 613 of them fenced

around by the oral law, Aboth, Mishnah 1, Babylonian Talmud)

התורה of the Torah

אדער or

אין אמונה דורך through faith in

איך וואס דעתך that which you

געה רעט האט heard

בשורת ד"ה [i.e., the Good News]

הגאולה of Redemption]

זית געווען און and were

[?דערצו געטרוי] faithful to that?

איך זית | 3 | Are you

!נארייש איזוי so foolish!

מיט אנהויבענדיך Beginning with

פונס כח דעם power of the

הקודש רוח Ruach Hakodesh

איצט איר האלט contend you now

קענען מיר או we can that

צום אנקומעו arrive at the

אייגענע דורך ציל by our own goal

כוחות strength

דעם לoit ד"ה according to the i.e.

מענטשן פון שטיינגר men of manner

ניט האבן וואס not have which

Dum [גַּיִסְטָה] the [Holy] Spirit?

Air the at | 4 | you Had

Azoi גָּלִיטָן so suffered

? אָמֵזִיסְטָ פִּילֶ שְׁוִין for nothing, in vain?

אָמֵזִיסְטָ בָּאֲמָתָ אֹוִיב in vain! in truth If

| 5 | וְוֹאָס דָעָר ה' Who the One Hashem

אַיִד גִּיטָּךְ you gives

Dum the

אָוָן הַקּוֹדֵשׁ רֹוחָ HaKodesh and Ruach

אַיִד צְוֹוִישָׁן טוֹט you among does

האם ניסים either miracles:

דאס ער טוט that does He

אייערע צוליב your because of

מעשים טובים good deeds, pious works

אמונה דורך או אדער faith. through or by.

|6| אזי פונקט as Just, exactly

אביינו אברהם ווי Avinu Avraham how

געגלויבט האט emunah, faith had

עס און it and

גערכנט אין accounted for is

אלס געווארן as became

גערעטעןקייט righteousness

[בראשית 15:6].

ז'ויט | 7

אוֹז אִיבָּרְגַּעֲצִיִּיגֶט convinced that

וּוֹאָס דֵּי נָאָר those only who

אַמְוֹנָה מִיט לְעָבָן with live emunah

זַיִינָעַן בְּתָחָוָן אָוָן are confidence and

קִינְדָּעָר אַמְתָּע true children

אַבְרָהָם עַן פָּוָן. Avraham.

תְּנַךְ דָּעָר | 8

אוֹז זַעֲנְדִּיק seeing that

וועט ה' Hashem will

גערעט פארטיקו justify

דורך אומות (לא יידן) the nations through

האט אמונה emunah, faith did

הגאולה בשורת Besuras HaGeulah (Good News of

Redemption, the authentic Jewish message of salvation the divine provenance of which is found in the Holy Tanakh, the very Word of G-d written, where the Jewish Gospel is foreseen)

געזאגט זאגענדיך saying told

אברהם צו Avraham to

וועלו דיר אין you in will

פעלקער אלע all nations

"ווערנו גבענטשט blessed become.

בראשית 3:18, 18:18, 12:3, 22:18, 4:26

]. 14:28

|9| **די דעריבער** Therefore, consequently those

אמונה האבן וואס who have faith

זייןעו בטהון און and confidence are

צוזאמען גבענטשט blessed together

אברהם מיט with Avraham

מאמין דעם the believer

ווער] who

געהאט האט had had

[. בטהון און אמונה] faith and [confidence]

|10| דער וויל Because the one

פָאַלְאֹזֶט וּוֹאֵס who relies

מִצְוֹת אֹיֶף mitzvot on

לְעַבֶּט הַתּוֹרָה lives of the Torah

קָלָה אֲוֹנְטוּר curse under

שְׁטִיטַת עַס וּוֹי אָזֹוי states just as

אֵין פָאַרְשָׁאַלְטוֹן is accursed

וּוְעַלְכָעָר יַעֲדָעָר who everyone

נִישְׁטַ פָאַרְבְּלִיְיבַט not remains

וּוֹאֵס אַלְעַם אֵין that in all

דֵי אֵין שְׁטִיטַת עַס the states in it

"טֹוֹן צְוּ עַס תּוֹרָה סְפִר" do." to it sefer Torah

|11| Now it is **איז עס יעצט**

קלאר קיינער איז clear, evident that nobody

נישט קען can not

זיין רעכט פערטיך righteous be

פאר ה' דורך before Hashem through

מקיים זיין fulfilling (carrying out the commandments)

תורה די the Torah (Rav Shaul is not

declaring that Israel should cease keeping the commandments, but

only warning

with Moseh (Devarim 9:5), about the fallacy

of associating a causal connection between

self-attained works righteousness

and G-d's merciful deliverance and salvation)

צדיק דער" מבאלט: since tzaddik, righteous

אמונה דורך ווועט will through emunah, faith

"לעבן" live

[חבקוק 4:2]

מצוות די |12| The mitzvot

אבער התורה of the Torah however

פונ נישט זייןנען are not from

ווער נאר אמונה emunah, faith but whoever

מקיים זיי איז them is fulfilling

דורך לעבן ווועט will live through

וְיֹחִי them.

[וַיּוֹקְרָא 18:5]

Rashi on Leviticus 18:5 says that the decrees and judgments which man shall carry out “And live by them:” meaning live by them “In the Olam Haba, the World to Come, for if you should say that it refers to life in this world, is it not man's destiny to die? ”

However, from Adam to the present, as far as justification by legal works is concerned,

every נֶפֶשׁ נְפֵל (nefesh nefel, fallen soul)

has been unable to

do so. Rav Sha’ul will go on to show that Moshiach alone
is able to deliver his fallen people from the curse.)

דער | 13 | The

המשיח מלך רביה^{Rebbe Melech HaMoshiach}

אונדייזער [אונדייזער^{i.e., our}

דער, אויסליעיזער^{Redeemer, the}

מענטש^{Man (who)}

וְחִי יַעֲשֵׂה אָוֹתֶם יְعַשֵּׂה these things and lives

בַּלְעַם, through (or by) them

[ויקרא 18:5]

אָוְנְדֹז הָאָט had us

דָעַר פָוָן אֹיסְגָעַלְיִיזֶט redeemed from the

קָלָה [דְבָרִים 27:26] curse

שְׁטִיִיט תּוֹרָה וְוָאֵס states Torah which

אֵין in

קָלָה אָוְנְדֹז וְוָעַרְעַנְדִיק becoming a curse

וְוַיַּיַל אָוְנְדֹז פָאֵר because us for

זָאָגָט תּוֹרָה דֵי says Torah the

אייז פארשאלטן"
Cursed is

ווער איינער יעדער every one who

"בוייס א אויף הענט"
hangs on a tree"

[דברים 21:23].

האט משיח |14|
had [Moshiach]

כדי געטון דאס
this done] so that

פון ברכה די
of blessing the

זאל אברהםען
Avraham should

די צו קומען
to come the

אין אומות-העולם
in (nations of the world)

מלך רבי
Melech Rabbi

המשיח יهوשע; HaMoshiach Yehoshua/Yeshua;

וזאלן מיר כדי in order that we should

הבטחה די באקומווע receive the promise

דעם פון of the

ה' פון גייסט Hashem, from Spirit (Ruach Hakodesh)

הקדש רוח דעם Hakodesh, Ruach the

אמונה דער דורך faith. through the

|15| אחים במשיח B'Moshiach, Achim

און רעד אייך speak I an

אנווי אנאלאגניע a as analogy

געב אייך מענטש give I man

בִּיאַשְׁפִּילָא a you example **אֵיד**

אֵינָעָר וּוֹעֵן: from life: one **לְעָבֵן פָּוָן**

שְׁבוּעָה אֲשָׂוָעָרֶת swears oath

עַס קִיְינָעָר קָעָנוּ it can nobody

אַדְעָר מְבֻטֵּל נִישְׁטָן discredit or not

לִיְיָגָן עַפְעָס add something

דַעַר צָו; to it

אֲמִיט אָזְוִי so with a

צְוֹאָה מְעַנְטְשָׁנֶת. will. human

|16| דַי יַעַצְתָּ the Now

זִיְינָעָן הַבְּטָחוֹת were promises

גַּעֲוֹאָרְן גַּעֲנָעָבָן given were

אוֹן אֶבְרָהָם צַו Avraham and to

זָאמָעַנוּ זִיִּין. his Seed

נִשְׁטָחַט שְׂטִיטַת עַס It states not

צַו אָוֹן to and

"זָאמָעַנס seeds"

מֵעַרְכָּו כְּאַיְלָו like to more

לוֹוִי אֵין נָעָר : one: on the contrary, than

אֵין שְׂטִיטַת עַס it confirms

"זָאמָעַנוּ דִּין צַו אָוֹן Seed" your And to

[בראשית 22:18, 17:7, 13:15 ,12:7]

[24:7,

אינוּנָעַר דָעֵר And **--אוֹן** a the one

מֶשְׁיחַ אִיז (זָאמָעַן) Mashiach. Seed is (Zamuan)

מיין דָאַס אַט |17| Just this mean

מְצֻוֹת דֵי אָז, אִיךְ the commands that I, which

וּוְאַס, תּוֹרָה דֵי פָוָן Torah, of which

גַעֲוֹאָרָן גַעֲגַעֲבָנוּ אִיז given was is

אוֹן הַונְדָעַרְט פִיר and hundred four

יאָר דְרִיְיסִיק thirty years

נִישְׁטָן קָעָן שְׁפָעַטָעָר can later, not

די מְבַטֵּל מַאֲכָן the annul

שְׁבוּעָה oath

צוואה, (ברית) בונד, ד"ה, covenant, covenant will [i.e.,

[בראשית 15:6 א"א]

זיין מבטל כדי ה' פון annul in order to Hashem of

הבטחה די. promise. the

ירושה די ווען |18| inheritance the When a

דורך קומט through comes

פון מעשים די of works the

קומט עס תורה, comes Torah, it

דורבן נישט מער through longer not

אבל. הבטחה promise. But

עס האט ה' it had Hashem

צַו נְגַעֲבָן given to

דוֹרֶךְ אֶבְרָהָם Avraham through

הַבְּטָחָה אֵן. promise.

|19| אִזְׁוִי אֹיֵב | If so

אִיזְׁ פָּאָרוּאָס why is

עַס ?תּוֹרָה דֵּי דָא It Torah? here the

גַּעֲוֹאָרָן צְוָעַלְיִינְגְּט אִיז was added is

זִינְדְּ דֵּי צְוָלִיב sin the because

זְאֻמָּעָן דָעַר בֵּין Seed (Moshiach) till the

אַנְקּוּמָעָן וּוּעַט come will

וּוּעַמָּעָן אֹיֵף whom to

הבטחה די the promise

געווארן געמאכט איז made was.

אייז עס נאך Further more is it

דורך געווארן געגעבן given was through

דער אין מלאכים in angels the

א פון האנט of hand a

פארמייטלער mediator

(מתייך, סרسور, דברים 5:5).

פארמייטלער א |20| A mediator A

פאר אייז אבער however is for

[זיט] איינער ווי מער, one [side], more than

אֲבָעֵר however **ה'** Hashem **אִיְינָס אַיִז** is **הַזִּיט** [one] side.

|21| **דָּאַט מִיִּינְט** Means this

דֵּי אֹז therefore **דָּעֵרִיבָּעֵר** that the

הַתּוֹרָה מִצְוֹות of the Torah mitzvot

אַנְטְּקָעָגָן שְׁטִיעָעָן stand against

הַבְּטָחוֹת דֵּי promises the **הַ' פָּוָן** Hashem? of Hashem?

דֵּי וּוּעָן חַלְילָה When the G-d forbid!

וּוֹאָס הַתּוֹרָה מִעְשֵׁי which the Torah works of

גַּעֲגָעָבָן הַאָט הַ' Hashem has given Hashem

גַּעֲהָאָט וּוְאַלְטוֹן have had would

לְעַבּוֹן שְׁעַנְקָנוּ צָו כָּחֵ life, grant to power ko'ach,

דעת then

רעת פערטיקיינט righteousness

וואלט would

געקומען come

זיין מקיימ דורך through fulfilling, observing

חמר בכל תורה די the Torah **די דיבידיך, מדין** [by the strict letter of the law, exactly].

דעך אבער |22| But the

האט פסוק Scripture has

פארשלאָסן אלעמען everyone locked

זינך אונטער into sin

הבטחות די כי promises so that the

ווערן געגעבן זאלן be given should

אין אמונה דורך in faith through

המשיח מלך רבי Melech Rebbe

יהושע Yehoshua/Yeshua HaMoshiach

גלויבן וואס די צו. believe. who to those

|23| פאר פריער | Before

אמונה די faith the

זייןעו, געקומען אייז were come did

אונטער געוווען מיר under become we

הتورה שׁוֹעֵד עַם the protection of the Torah

פָּאָר אִינְגָעָשֶׁלְאָסָן locked in for

וּוֹאָס אַמּוֹנָה דַּי the faith which

שְׁפָעַטָּעָר אֵיז was later

גָּעוּוֹאָרְנוּ אַנְטָפְלָעָקְט revealed were.

תּוֹרָה | 24| דַּי The Torah

אוֹנְדָזָגָר אֵיז גָּעוּוֹעָן was our

מַשִּׁיחַ בֵּין שֻׁמֶּר guardian until Moshiach

אַנְגָּעָקוּמָעָנוּ אֵיז did arrive

הַיִּיסְׁוֹ זָאָלָן מִיר כַּדִּי so that we should be called

רַעֲכַטְפָּעָרְטִיךְ righteous

אמונה דורך through faith (see Iyov [Job] 25:4

MAH YITZDAK ENOSH IM G-D?

HOW CAN MAN BE JUSTIFIED, SET RIGHT,
WITH G-D? HERE IS THE ANSWER TO JOB'S QUESTION).

|25| אבער יעצט However, now

געקומען אייז אוֹז that has come

זייןען אמונה די the faith are

נישט מער מיר we longer not

אונטער שומר אט under that guardian (meaning not

that we have come of age in the sense that the Torah no longer has a teaching function or a sustaining role with G-d's peculiar people Israel, but meaning instead that we have come of age to be justified by faith according to the promise made to Abraham and his "Seed" the Moshiach).

|26| וויל דורך Because through

מיטן binding together **התקשרות** with

מלך רבי Rebbe Melech

יהושע המשיח HaMoshiach Yehoshua/Yeshua

דורך אמונה through faith

אלע איר זייט all you are Ziyit

ה' פון קינדער children of Hashem.

איר ווארום Because you are

זייןען ווער אלע all who are

געטובלט געווארן were ritually immersed, as in a mikveh

משיח צום to the Moshiach,

זיד האבן have themselves

מִתְלֶבֶשׁ) **אָנַגְעָטָאָן** put on (clothed

גָּעוּעַן) were

מִשְׁיחָוּ מִיטָּה with Moshiah.

אֵיזֶה עַס אָוֹן | 28| And it is

יָדָקְיָיו מַעֲרָה no longer Jew

אָדָעָר קְנֻעָלָט slave or **לֹא-יָדָק**, non-Jew, or **אָדָעָר**

נְקַבָּה אָדָעָר זָכָר פְּרִיעָר, male or female,

אִין וּוֹאָרוֹם because in

מֶלֶךְ רַבִּי Rebbe Melech

יְהוֹשֻׁעַ הַמְשִׁיחָה HaMoshiach Yehoshua/Yeshua

אִינְסָאַלָּע זַיִינְעַן. all are one (meaning an equalizing

in status especially as viewed from the eschatological perspective of Redemption, just
as they all went out from Egypt together in the Pesach Exodus.)

איך אויב און | 29| And if you

צנו באלאנגעט belong to

רבי מלך המשיחון, Rebbe Melech HaMoshiach

איך זייןיט are you

זרע (זאמען) Seed (seed, See Isaiah 53:10 where

it says that after Moshiaich makes a korban of his nefesh and

then sees the light of life, that he will justify many and will see “his seed”)

אוון אברהם פוון Avraham and of

לויטן יורשימים according to heirs

הבטחה. the promise (here we see it is the Messianic believers

who are heirs of salvation.)

פרק 4

צו מניין איך I mean

או זאגן say as

איז יורש א זמן כל heir is as long as an

איז עיר קטן a small child (minor) he is

אנדרש נישט not different

קָנַעֲכֹתָא than **וּווִי**, slave

אֵיזֶה עָרָפִילוּ even if he is

בָּעֵל עַכְתָּעֵר the authentic **די**

הַבַּיִת בָּעֵל Baal HaBayit

ירֹשָׁה of **די פָּוּן** the inheritance

אוֹנוֹתָעָר אֵיזֶה עָרָ under He is **2**

אוֹן אַפּוֹטְרוֹפְּסִים and guardians

צָו בֵּין שׁוֹמְרִים Shomrim (guards, keepers) to

בְּאִשְׁטִימָט צִיִּיטָ דָעָר decided the time

בֵּין by

פָּאַטָּעָר דָעָם Father. the

גָּעוּעַן עַס אִיז אָזֹוי 3 So, thus was it is

וְעוּן אָונְדֶּז מִיט אָוֵיך us with also when

קִינְדָּעָר גָּעוּעַן זִיִּינְעַן מִיר children (minors) we been had

מִיר we

קְנֻכְטַ גָּעוּעַן זִיִּינְעַן slaves had been

עַל עַמְעַנְתָּא רָע כְּלָלִים דֵּי צָנוֹ elementary precepts to the

וּוְעַלְט דֵּי פּוֹן world of the

פּוֹן וּוְעַלְט דֵּי] of world the

דָּעָר the

פְּאַל fall

(הָעוֹלָם הַזֶּה) the Olam Hazeh, this world

דער ווען אבער 4 But when the

צײַט באשטיימטר appointed time

געקומען אייז did come,

האט ה' Hashem had

דער פון זוּן דער the Son of the

אייבערשטער Oybershster

געשייקט. sent

געבויין אייז ער born He is

פרויֿא פון a woman (Genesis 3:15)

צו אונטערטעניך to subject

תורה די the Torah (see Galatians 3:12-13).

וזל ער כדי 5 so that he might

וواس די אויסלייזן redeem those who

אונטער געוווען זייןען been under had

אונדז און דער תורה and the Torah

קיינדען ווערן לאזן children to become allow

בורא עולם, ג-ט פון (G-d).

מบาลט יעצט 6 since a

זין זייט איר sons, are you

געשיקט האט ה' sent had Hashem

אונדזערע אין to our

די הערצער hearts the

פָוּן רוח of Spirit

דָעֵר פָוּן זָוֹן the Son of the

אַיִיבְּרֶשְׁטֶעֶר, Oybershster

וּוֹאָס רוח דָעֵר which the Spirit

שְׁרִיִּיט calls

-אֲבָא" **אַרְוִיס** out, **אֲבָא"** Abba,

"פָאַטְעָר" Father!

מֶשֶׁיחַ דָוֶרֶךְ דָעַרְפָּאָר Mashiach through

נוֹנִישְׁטָ אַיְיר זַיִיט no you are

קְנֻעְכְּטָא מַעַר slave a longer

זָוָן אֶנְאָר but son,

זָוָן אֶאוֹיֵב אֶאוֹן if and son

יוֹרֵשׁ אֶאוֹיֵיךְ also heir

הַפּוֹנוֹן of Hashem (see Galatians 3:18).

דִּעְמָלֶט אֶבְעָר But then, at one time

הָאָתָּה אֵיר וּוּעָן when you had

הַגְּעֻקָּעַנְתָּה נִשְׁתָּחַת known Hashem,

גַּעֲדִינְתָּה הָאָתָּה אֵיר served you had

קְנֻכְּבָט וּאֹזְזִין slaves like as

וּוְאָס דֵּי who those

נישט זיינעו are not

געטער קיין any g-ds.

וואס יעצט אבער 9 But that now

ה' דערקענט איר Hashem, recognize you

וואס מער נאך אוֹן what/that even or

ה' בי זייט איר Hashem by you are

דערקענט אויך, recognized, also

איר קענט איזוי ווי you can how

די צו צוריקערן the return to

ארעמע אוֹן שוואָך poor, beggarly and weak

על מענטארע כללים

elementary precepts

וועلت די פון world of the

פון וועلت די world of the

דען the

فال fall

[העולם הזה] the Olam Hazeh, this world]

צו to

ווערן איר ווילט want you to become

זויי פון קנעכט slaves of them

?מַלְאָךְ אַגְּרָתָן again once

הַלְטָן 10 You observe אֵיר

טּוֹבִים יֹם גָּעוּיְסָעָד certain holy days [here

being touted by the false brethren (Galatians 1:7) disturbing the Galations

with a false scheme of legal justification

--Rav Sha'ul is not attacking Shabbos, Pesach, etc which elsewhere
he is seen celebrating and in so doing honoring Moshiach]

יְאָרֶון, אָוֹן, זָמְנִים, חֲדָשִׁים months, times, and years

מַוְרָא הַאָבָב אֵיךְ I 11 have fear

מִיְינָךְ אָז אֵיךְ פָּאָר for you that my

אַרְבָּעַת work, labor

אֵיךְ פָּוְנוּעָגָן on behalf of you

אוֹמְזִיסְטָן גָּעוּעָן אָז was in vain.

במשיח ברידער 12^a

Brothers in Moshiach,

בעט איך I ask

איך ווי זייכט : אײַך I

ווײַיל יָעֶצֶט בֵּין because am now

געווען אויך בֵּין I אײַך was (became) am also

האט אַיר אײַך ווי You have like you,

בעולט גָּרְנִישֶׁט מִיר wronged. me nothing

از וויסט אַיר You know that 13

אײַך הָאָב I אײַך have you

די געד רעשהנט preached the

הגאולה בשורת Good News of Redemption

ווען ערשת צום at first (i.e., a former time) when

איך

געוועו בין was

קראנק sick, ill, had a bodily infirmity.

מיין הגט Although my

מצבר פיזישע physical condition (Rav Sha'ul is

referring to the trial in his flesh which might have prompted their disdain
but instead his reception by the Galatians was with awe and reverence
because they sensed G-d was in his ministry when he first arrived among them)

האט had

געלאזט איזיך you permitted

זיין מבזה מיר to abuse,

מִיר הָאָט had you **אֵיר** me

גַעֲוֹעַן מְבֹזָה not abused **נִישְׁטָן**

הָאָט **אֵיר** **נָאָר** but had you

אוֹיפְגָעָנוּמָעָן me received **מִיר**

אָוֹוי אָזֹוי as like an

הַיְמָלְפּוֹן from heaven, angel **מָאָלָךְ**

וּוְאַלְטָאִיךְ would as if **כָאִילּוּ**

גַעֲוֹעַן אַלְיִין were myself **אַלְיִין**

מֶלֶךְ רַבִּי Rebbe Melech

יְהוֹשֻׁעַ הַמְשִׁיחָה Yehoshua/Yeshua. HaMoshiach

גַעֲוֹאָרָן become did what **אֵיזְוּוֹאָס** **15**

אִיר שְׁמַחָה דֵי מִיט with the simchah, joy you

גַעַשְׁפִירֶט הָאָט had felt?

עֲדֹת בֵין אִיךְ am witness

וּוְאַלְטָעֵס אָז וּוּעַן that when would have

מַעְלָעֵךְ גַעֲוֹעַן been possible

אִיר וּוְאַלְטָעֵס would you

אוִינְגָן אַיִיְעָרָעַ your eyes

אַרְוִיס גַעֲנוּמָעַן take out

כַדֵי גַעֲעַבָן מִיר זַיִ in order to them to me give.

אִיךְ בֵין 16 Am now

יעַצְטָעַרְיִיבָעַר therefore now

גָּעֹוֹאָרְוּן שׁוֹנָא אֲנָן enemy become

זָאָגַן אִיךְ וּוַיַּיְלֵל because tell

אַמְתָּה דַּעַם אִיךְ the truth? you

זָעַנְעָן אִיכְפָּעָרְדִּיק They are zealous

אוֹן אִיךְ וּוַעֲגָן and you regarding

נִישְׁטָט אִיז עַס it is not

; גָּוֹטָן good

אִיךְ וּוַיְלֵן זָיִן you want they

פָּוָן אָפְּזָנְדָעָרוּ from to separate

אִיר כְּדִי מִיר you so that me

פְּלִיאִיסִיק וּוְעָרָן זָאלָט keen become should

זוי פאר for them.

פליסיקיט 18 Being keen, zealousness

א פאר גוט איז good for a

צוועק גוטע, good purpose,

נאָר נײַשְׁט אָוּן not and only

מייט בֵּין אִיד וּוּעָן am when I with

אִיד you.

מיינע קינדער 19 Children mine

שפיר אִיד I feel

געבורט אַין וּוֹי אָזֶוי birth as like in

פָּאָר שְׁמַעֲרָצָן for pangs

משיח ביז איד until you Moshiach

געפורעט וועט will formed

איד אין ווערנו! become in you!

וואלט הלוואי would

זיין געקענט איד able to be

אוון איד מיט with you and

בײַיטן געקענט able to change

קול מיין my voice, tone of my voice;

נישט וווײַיס איד know not

מאכָן צו וואס do what

איד מיט with you.

21 **אִיר** **מִיר** **זָאָג** Tell me

וַיְלֹן **וּעַלְכָע** who want

תּוֹרָה **דָעֵר** **אוֹנְטָעֵר** **זַיִין** to be under the Torah

מְצֻוֹת **דֵי** **קִיּוֹס**] keeping the mitzvot

פָוָן **דָתָנוֹת** **וּוַיִ** of as pseudo-religiousness

זְפָאֵי **לְהִיוֹת** deserving (merit,Moseh Devarim 9:5-6 rebukes this falsehood)

יִשׁוּעָה salvation

עַל **יסוֹד** on the basis of

בְּכָל חָמֶר מְדִין the strict letter of the law

נישט איד הערט צי whether, if hear you not

תורה דער וואס what the Torah

יאגט אליין itself says?

שטייט עט 22 It states a

האט אברהם או that Avraham had

צוווי געהאט had two

פונ אינעם זין one from,by sons,

דינסט דעם the servant, slave (i.e.Hagar)

אינעם או and one

פרוי זיין פון by his wife,

פרוי חוריין בת א of freedom wife. daughter a

23 דעם פון דער The one from the

געביירן אייז דינסטמויד servant girl, slave is born

א אין געווארן was in a

וועיז נארמאל normal way

דער אבער but the one

די פרוי זיין פון his wife of the

חוּרִין בַת daughter of freedom

געווארן געביירן אייז born was

ה' פון נס א דורץ Hashem from a miracle through

דורך און and through

הבטחה א a promise

עווען מקיים fulfilled.

זאכן צוויי די These two things

משל א זייןען: mashal, proverb, figure:

פרוייען צוויי די the two women

בריתות צוויי די זייןען. covenants.

איינע one

סיני באלג פון אייז Mount Sinai

גבורייט און געבוירט and gives birth to

כו קינדער children for

דאַס עבדות- slavery that

הגר איז Hagar.

25 **אֵין הָגָר** is Hagar

אֵין סִינַי in Mount Sinai

אֵין זֹה אָוֹן אֶרְאָבִיעַ she is and Arabia

הַיִנְטִיכָן צֹו גָּלִילִיךְ like the present

יְרוּשָׁלָם Jerusalem

אֵין נָאָךְ וְוָאָס which is still in

צֹזְאָמָעַן עֲבָדּוֹת slavery along

קִינְדָעָר אִירָע מִיטָ with her children.

מַעַלָה שֶׁל יְרוּשָׁלָם אֶבְעָר But above Jerusalem

אֵין (אוֹיְבָן) above is

אָונְדָעָר אֵין זֹה אָוֹן פְּרִיעַ our free and she is

мотער
Mother

עס וויל 27 Because it

פָסֹק : פְּسִיקָה states in אֵין שְׁטִיכַת verse of Scripture:

דִּידְ פְּרִי rejoice,

עֲקָרָה , דָו barren woman,

הָאֵת וּוּלְכָעַ has who

גַּעֲבּוּרָן נִישְׁטָ given birth not

אֵין אֹוִיס בְּרַעַץ in break out

שְׁרִיְ אָוָן גַּעַזְאָנֶג shout and song

וּלְכָעַ דָו אָ who you oh

נִישְׁטָ הָאֵת not has

גַעֲבָרְטוּ וַיִיְעַן קִיְיוֹן: birth pangs:

מֵעֶרֶת פִיל וּוַיַּיְלָל because many more

קִינְדָעָר דֵי זַיִינְעָן children

פָאָרְלָאָזְטָעָר דָעָרָה פָוָן desolate

דָעָרָה פָוָן וּוְיִ than from the one

הָאָט וּוְעַלְכָעָ who has

מָאוֹן דָעָם the husband

(ישעיהו 54:1).

The desolate wife Sarah received the child of the promise, the very promise that Avraham stood on as he trusted G-d and was justified by faith. This desolate wife will turn out to have more children of promise who are born in a supernatural way, Isaiah's prophecy states, which has come true as we see vast numbers of Messianic believers who are born from above.

ברידער במשיח,
Brothers in Moshiachk,
28_a איר You,

יצחק ווי אזי just like Yitzchak

קינדער די זייןען children are the

פון of

הבטחה [ה'ס] Hashem's promise.

Like Yitzchak, all Messianic believers born of the Spirit are born in a supernatural way, just as Yitzchak was born from above in the sense that his birth came supernaturally after the heavenly promise of G-d's word.

פונקט 29 אבער But just, exactly

דעםאלט ווי אזי like as then,

וועלכער דער he who

געוואָרָן געבעוּרָן איז born was is

נאטירליךnaturally

דער רודפט persecutes the one

אייז וועלכער who is

געווארן געבעוירן born was

דורבן גייסט through the Spirit [Ruach Hakodesh],

דער אייז עס it is the

הײינט זעלבער same today.

שטייט וואס 30 What is written

:פסוק אין verse of Scripture:

ארויס טרייב Cast out

דיינסטמויד די the slave girl

ווארום זון איר מיט because with her son

פון זון דער of the son

דינסטמויד דער slave girl the

ニישט וועט not will

כוזאמען ירשנעו along inherit

זון דעם מיט son with the son

.פרוי פרייער דער פון woman. free the of son

(בראשית 10:21)

דעריבער 31 Therefore, so then

ברידער במשיח
Brothers in Moshiach

קיינדער מיר זייןען children we are

פָוּ נִישְׁת from not

אֲדִינְסְטְמֹויָד
a slave girl

פָוּ נָאָר of but

פְּרִיעַעַרָא free a

פְּרוּזִי woman.

Notice there is no human accomplishment or boasting in all this because the inheritance comes from something G-d accomplishes and not from the vain strivings and self-justifications and legalistic works-righteousness presumptions of carnal and fallen men. Rav Sha'ul is not speaking against the mitzvot that sustain the daily life and self-identity of the Jewish people, but rather against a faithless rebellion against the prophetic word that tries to use these mitzvot as grounds for self-justification and boasting in self-attained salvation and as a means of creating a detour around the finished work of Moshiach's kapparah.

RAV SHA'UL DOES NOT IMPOSE THE SINAI COVENANT MITZVOT ON GOYIM (THE SINAI COVENANT WAS NOT GIVEN TO NON-JEWS), NEVERTHELESS, AS WE SEE IN ACTS 21:21f HE MUST NOT ALLOW HIS ENEMIES TO USE HIM AS THEIR "EXHIBIT A" PROOF THAT MESSIANIC JEWS HAVE APOSTATIZED FROM THE SINAI COVENANT AND ITS MITZVOT OR THAT THEIR FAITH IN THEIR MOSHIACH NECESSITATES SUCH APOSTASY; THEREFORE, THE ORTHODOX MESSIANIC ELDERS IN JERUSALEM DIRECT THAT RAV SHA'UL GO TO THE BEIS HAMIKDASH AND DEMONSTRATE THAT HE STILL OBSERVES THE TORAH AND THE MITZVOT

OF THE SINAI COVENANT, NOT AS A MEANS TO EARN SALVATION APART FROM FAITH IN THE MOSHIACH, BUT AS PART OF HIS WALK IN THE JEWISH MANNER OF LIFE; THIS IS A CRUCIAL TEACHING OF THE BRIT CHADASHA AND PROVES THAT THE FAITH OF REBBE, MELECH HAMOSHIACH IS STILL ORTHODOX JUDAISM AND NOT ANOTHER RELIGION OR A NON-JEWISH RELIGION; IT IS SECOND TEMPLE, TRUE, MESSIANIC, BIBLICAL, APOCALYPTIC, RUACH HAKODESH-FILLED, ORTHODOX TORAH JUDAISM, WITH A MESSIANIC SHLICHUT BOTH IN YERUSHALAYIM AND IN THE DIASPORA WITH KIRUV EFFORTS DIRECTED TOWARD YEHUDIM, EFFORTS CHARACTERIZED BY LOYALTY TO THE SINAI COVENANT AND ITS TORAH AND MITZVOT LE-DOROTAM (THROUGHOUT THEIR GENERATIONS) AS WELL AS MOSHIACH'S TORAH, THE TORAH OF HIS SHLICHIM; ALSO THERE WAS A MESSIANIC SHLICHUT REACHING OUT TO THE WHOLE WORLD WITH THE BESURAS HAGEULAH FOR ALL PEOPLES AND MOSHIACH'S BRIT CHADASHA TORAH FOR THE NON-JEWS --THIS IS THE TRUE ORTHODOX DAT HAYEHUDIT ONCE FOR ALL DELIVERED TO THE KEDOSHIM AND EVEN THE SHLIACH TO THE NON-JEWS PROVES IN ACTS 21:21f THAT HE LIVES AS A FAITHFUL MESSIANIC ORTHODOX JEW AND NOT AS A TORAH APOSTATE. THIS PASSAGE ACTS 21:21f PROVES THAT THE HARD CENTER OF OUR MESSIANIC RELIGION IS ORTHODOX JUDAISM, LOYAL TO THE SINAI COVENANT AND ITS MITZVOT; THE PASSAGE IN ACTS 21:21f ALSO PROVES THAT THE OJB TRANSLATION IS GROUNDED IN A REALITY ACTUALLY FOUND IN THE ORIGINAL LANGUAGE AND IS NOT A MERE FABRICATION USING SPURIOUS EUPHEMISMS

פרק 5

פָעֵסֶט שְׁטוּי 1 Stand firm

פְּרִיִּיהִיט דַעַר אֵין freedom in the

מֶלֶךְ רַבִּי וּוֹאֵס Melech Rebbe which

הָאָט הַמְשִׁיחָ HaMoshiach had

בְּאָפָרִיקְיִיט אָונְדָז freed us

וּוְעָרָא אָוֹן became and

מַעֲרָנִישֶׁת more not

מִיטָּפָרְפָלְוִנְטָעָרִיט with entangled

פָוָן יְאָדָא of burden a

קְנֻעַכְטְשָׁאָפָט slavery (not slavery to the Jewish way of

life, which Torah Rav Sha'ul observed (Acts 21:21f), but slavery to the Torah's mitzvot as a supposed means of legal-justification for salvation, a futile enterprise and a false Gospel and also bondage that in the end leads to a curse (Gal 3:10).

שָׁאֹל אֵיךְ אָט Sha'ul I Here

אֵיךְ זָאָג say to you [Galatian non-Jews] that

אִירָאוּב if you

געמלעט,^{become} **ווערט**

דער דעםאלסט ^{then} ^{the}

המשיח מלך רבי ^{Rebbi} ^{Melech} ^{HaMoshiach}

העלפט ^{helps}

גארניישט איז ^{you} ^{nothing.}

זאג נאכאמאל ^{Again} ^{say}

צו עדות איז ^{testimony (I testify)} ^{to}

או אלעמען ^{all} ^{that}

אייז וואס דער ^{he} ^{who} ^{is}

מחויב אייז געמלעט ^{circumcised} ^{is} ^{obligated, obliged}

מקים זיין צו ^{to} ^{fulfill}

תורה גאנצע די the entire Torah.

המשיח מלך רבי מלך HaMoshiach Rebbi Melech

מער נישט אייז is longer

אייך צו הילפ קיין any help you,

וועלכער דער he who

ווערנו גערעטפארטיקט ווילן righteous want become

תורה דורך through Torah,

אפגעפאלאן אייז fallen

חסד דעם פון from the chesed, grace

ווארטן מיר וויל because we wait

רוח אינט in the Spirit,

דער אויג for the

פון האפענוןג hope of

גערעטעןקייט righteousness

אמונה דורך through faith

6 [Here speaking to non-Jews who are being pressured

by false teachers with a (legal-justification) false Gospel to take on the yoke of the entire Torah

דען אין In the

רבי מלך המשיח Rebbe Melech HaMoshiach

ニישט אין is not

צו וויבטייך to important

געמלעט זיין be circumcised

נישט אדר, not, or

יא איז וואס yes what is

ויכטיק important

గערעטעןיך ייט איז righteousness is

אמונה דורך faith through

זיט איר 7 did You

געלאפען גוט run well.

האט דען ווער had then Who

געשטרוייכלט אידך hindered you

נישט זאלט איר איז not should you so that

אמת דעם פאלגן truth? the obey

8 **אִין רָעֵד נוֹנָג דָעַם** This a persuasion

נִישְׁט שְׂטָמְפֶט stems not

וּעַל כָּעָר דָעַם פּוֹנוֹ from the One who

גָּרְוָפָן אִיךְ הָאָט had you called

[in this verse, 8, Rav Sha'ul is commenting on the provenance of the false [legal-justification] Gospel that they are being tempted by the false teachers to believe.]

קָלִיִּין אֶאָנָה small

מְאַכְטָה הַיּוֹנוֹ [חַמָּזָה] yeast making

גָּאנְצָן דָעַם the a

זָוִיעָר טִינָג dough sour.

צּוֹטְרוֹי הָאָבָב אִיךְ 10 have I trust

דורךן איז אין through you in

המשיח מלך רבי HaMoshiach Melech Rebbe

ニישט וועט איז איר או not will you that

אנדעראָן האבן און האבן אונדערע other have an the stone

אוֹן מײַינונג and opinion

וועלכער דער און דער who the one

איז נודעריט you oppresses

באקומען זאל receive should

עונש זיין punishment. onesh his

איך און און And I

משיח אין ברידער Moshiah, Brothers in

דרשן I איד אויב preach if enemy

פון וויכטיקייט of importance [to non-Jews]

מילה ברית Bris, Milah,

פארוואס why

רדיפות I איד לײַיד persecution? suffer

הלוואי 12 I wish

וועלכע די who those

מצער איד זייןען troubling, worrying you are

אלין זיך זאלאן themselves be should

זיין מסרט be. castrated

איר ברידער אין מישיח Brothers in Moshiah you

גָּעוּוֹאַרְנוּ גָּעֲרוֹפָן זִיִּיט called become are

פְּרִיְהִיִּיט צָו. freedom [from delusional legal-justification and bondage]. to

לְאוֹזֶט יְעַצֵּט allow Now

דִּי אַז נִישְׁט the that not

זָאַל פְּרִיְהִיִּיט should freedom

תִּירֹז אָזִין excuse be an

אַלְטָעָר דָּעַם פָּאָר old for the

אַפְגָעָפָאַלְוָן fallen

[אָדָם מִיט] Adam] with

נָאָטוֹר. nature.

אַיִינָעָר בְּאַדְיִינָט one Serve

צוויתן דעת the other

ליבע מיט love.

די וויל 14 Because the

תורהGANZUA Torah entire

געווארון מקוים איין become fulfilled is

איין איין one in

דיין ליב --ווארט your love word--

אווי חבר as chaver, fellow, comrade, friend

אליין דיך ווי yourself. you like

איר אויב 15 If you

פרעסט און ביזט devour and bite

אנדרען דעם אײַנער one the other

אֵיר ווּיִיל אָוִיךְ פָּאַס because you watch out

פָּאַרְנִיכְטָעַרְטַּמְמַשׁ annihilated really

וּוְעָרֹן קָעַנְסֶט. could become

אֲבָעָר, אֵיךְ זֹאת? however, say I

גִּיְיָן זֹאלְטַ אֵיר go should you

רוֹחַ הַקּוֹדֶשׁ דַּעַם אֵין Holy Spirit in the

נִישְׁטַ וּוּעַט אֵיר אָוָן not will you and

וּוְאַס טָאַן what do

אַלְטָעַ דַּי old the

פָּאַדְעָרְטַּנְאָטוֹר demands. nature [see verse 13 above]

וַיֹּאמֶר 17 Because

אלטע דֵי the old

וַיֹּאמֶר נאטור nature wants

קעגן איז וואס what is contrary to

גִּיסְט דָּעַם the Spirit

וַיֹּאמֶר רוח הקודש דֵי און Ruach HaKodesh wants and the

וְאָס what

אלטע דָעַם קעגן איז contrary to the old.

נאטור nature.

זִד שְׁטוּלָן צוּוִי דֵי stand two The

איינט קעגן one opposed

צוויתן דעת to the other

דעריבער און and therefore

טאן נישט לאזט allows you do not

גוטע אײיערע לויט according to your good

כוונות intentions.

אויב אבל 18 But if

געפירות זוית איר you are led

[רוח הקודש] גייסט דעת ביי by the Spirit, by

נישט איר זוית you are not

תורה אונטר under [the Epoch of] Torah.

תאוות די 19 The lusts

[נאטור אלטע] פלייש דעם פון

דורך באוויזן זייןען are revealed through

טומאה, זנות, fornication, prostitution uncleanliness,

אויסגעלאסנהיט lewdness,

20 עבודה, זורה, strange (idolatry)

שנאה, לישור, hatred, witchcraft

אייפערזוכט, קrieg, jealousy, strife

21 בעס, קriegערוי, quarreling, anger

כתיות, מחלוקת, dissension, factions,

קנאה, envy

שכירות, drunkenness

פְּרָעָסָעָרִי gluttony **אוֹן** and

אֱנָזֶךְ more of **זַעֲלָכָעַ** such

זָאָכָנּוּ. things.

יַעַצְתָּ אֵיךְ וּוֹאָרְנוּ אֵיךְ warn you now

אֵיךְ הָאָבָבָ אֵיךְ וּוֹיָ have as you

אֹז גַּעֲוָאָרָנְטַ שְׁוִין already warned that

וּזְעַלְכָעָרַ דָּעָרַ the one who

דָּאַזְיַקָּעַ דַּי טָוָט does these

זָאָכָנּוּ things

חַלְקָ קִיְינַ נִישְׁטַ הָאָטַ any has not chelek, share, inheritance

הָ פָוָן מֶלֶכְותַ אֵין Kingdom of Hashem.

פירות **22** But **די** **אבער** **fruits** **the**

[רוח הקודש] גייסט דעם פון **Spirit** **the** **of** **פון**

ליבע זייןעו, **love** **are**

שמחה, **joy**

שלום, **peace**

סבלנות, **longsuffering, patience**

פריעונטעלכקigkeit, **friendship kindness**

גוטסקigkeit, **goodness**

געטריאישאפט, אמונה **faithfulness, loyalty, devotion**

עניווה, **humility** **23**

איינגע האלטנקייט, **temperance, restraint, self-control.**

תורה די The Torah

קעגונ נישט שטייט stands not opposed to

זעלכע א זאכון such things.

מער נאך 24 Even more, (moreover)

געהערן ווועלכע די those who belong

המשיח מלך רבי צום HaMoshiach King Rebbe to

געהרgett האבן have killed, put to death

נאטור אלטען דעם nature old the

אויפן בוייס on the boim, tree [the hanging tree, see Yehoshua 8:29;

also see Shmuel Bais (II Samuel) chp 18 and the peace-bringing

Besorah Tovah of Ben Dovid talui HaEtz, hanging on the Boim

requiring a mevaser (herald) to proclaim the Good News of victory

as well as the prophecy fulfilled in Moshiach about the musar (chastisement) that

brought us peace,

Isaiah 53:5]

צוזאמען together

גלויסטענגען דיב מיט desires with the desires

תאוות און lusts and lusts

מיר אויב 25 If we we

דורכו חיות האבן from delight have

[רוח הקודש] גייסט Spirit

אויך לאמיר also let us let us

[רוח הקודש] גייסט דורכו Spirit from from

פירן lead

אונדזער
our

לעבן טעגlijכע טאג
daily life.

נישט לאmir 26
not Let us

פושט גלויסטן נאץ
empty covet

כבוד,
honor

אויפריזן ,
provocation

זיין מקנא אידער
be envious or

איינער
one

אנדרען דעם
other. of the

פרק 9

1 בְּרִידָעַר אֵין מֶשִׁיחַ, Brothers in Moshiach,

אוֹיֵב if

גַּעֲטָאָן הַאֲטָאָן אֵין עָרָה one has done

עוֹוָלָה אָנוֹ, an, injustice

אִיר זָאַלְטָה should you

דֵּי רֹוחַ אָנְשָׁי the people of Ruach, Ruach Hakodes, Spirit,

אוֹיְפְשָׁטָעַלְן וּוַיְדָעַר אַיְסָם again him re-establish

גַּיִיסְטָא אֵין in spirit

פָּוָן עֲנוּוָה. of humility.

אִיר אָז אֲכָט גִּיבָּ Give attention that you

אַלְיָין נִישָׁט זָאַלְטָה not yourself

נסיון אָצַו קִוְמָעוֹ come to temptation.

אֵין עָרֶט רָאָגֶט 2 Bear one

לְאַסְט צֻוּיִיטְנָס דָעַם the others burden

זִית דָעַם דָוֶךׁ אָוָן through that are

דָעַם מְקִים אֵיר the fulfilling you

פּוֹנָס תּוֹרָה Torah of

הַמְשִׁיחַ מֶלֶךׁ רַבִּי HaMoshiach. Melech Rebbe

הַאלְט אֵין עָרֶט אֹוִיב 3 If one thinks highly

זִיד פּוֹו himself of

בְּאִמְתָּה עָרֶט אַיְז בְּעַת truly while is he

גָּאָרְנִישְׂט, nothing

זִקְנָהַרְטָה he deceives himself

אֶלְיָהוּ אֲפָלָה alone.

זֹאֵל אֵין עָרָה יְעַד עָרָה Every one should

זַיִן בְּזַיִן scrutinize his

מְעַשִּׁים אֵינְגָעָנָה deeds own

טְרֻעָפֶת אֵיר וּוֹעֵן אָוָן find, come across when you and

פָוָן עַפְעָס with something

וּוֹאָס which

קָעָנֶת אֵיר could you

בָּאַרְיִמְעָן זִקְנָהַרְטָה boast yourself

דְּעַרְפָּוָן, about

עַס וּוְעַט will it

זִיִּין בָּאֲטָשׁ at least be

עַפְעָס אֲנֵס some sort of

אִיר וּוְאָס זִיאָץ which you thing

גַּעֲטָאָנוּ הַאֲטָה had done

נִישְׁטָאָנוּ and not

אִיר וּוְיִיל because you

זִיךְרַת הַאֲלָט consider yourself

בְּעִסְעָר better

אַנְדְּעַרְעָא פָּוָן than others

יַעֲדָעָר וּוְאָרוּם 5 Because every

זין טראגט אײַנעֶר one carries his

מְשֹׁאָאִיגָּעָןָה maso, burden.

וועלכער דער 6 He who

געלאָרנט ווערט taught

זיך זאל וואָרט אַיִּס himself should word in the

רבני מזקה זיין מיט טײַילן teacher, with his share

גוטן אלעם אַיִּן good all things in

זיך נאָרט 7 yourself Fool

אָפַן נִישְׁטָן not,

מען קעו ה' פון one can at Hashem

אָפְשָׁפָעָטָן נִישְׁטָן scoff, mock. not

מען וואס what one

איין זיעט sows

דאס את just that

מען וועט will one

אפשנויידן reap.

וועלכער איינער who One 8

איין זיעט sows

נאטור אלטע זיין אין old his in nature

שנויידן וועט will reap

פארדארבונג corruption

וועלכער די אבער but those who

אין זיינע sow in

גיט דעם the Spirit

פּוּ וּוּעַט will of

גיט דעם the Spirit

שנידן reap

חִיִּים אֱלֹהִים eternal life.

נישט לאmir not

ווערנו מיד tired become

פּוּ צוֹ טָאָנוֹ from doing

וְוַיַּלְגֹּוטָס good because

הָעֲרֹן מִיר וְוַעַן when we

אוִיף נִישְׁט הָעֲרֹן do not cease

מְעַן וְוַעַט will we

שְׁנִיידָן שְׁפָעַט עָר reap. later

וְוַעַן דְּעַרְיֵיבָעֶר when Therefore

אַהֲבָנוּ מִיר we have an

גַּעַל עֲגַנְהִית opportunity

לְאִמְיר גּוֹטָס טָאָן צָו let us do good to

פָּאָר גּוֹטָס טָאָן for good do

בְּפָרֶט אָוָן אַלְעַמְעָן particularly and everyone

משפחות די פאר families, household
for the

זייןען ווער are who

אמונה אונדזער אין faith. our in

וואס זעט איר 11 what see You

גרוייסער א פאר large kind of

שרייב איד בריוו write I letter

מיין מיט איז my with to you

אינגענע own

הענט hand.

אייז עס 12 is It

וועלכע די who those

אויסזען ווילן want to appear

וואס גוט good that

ברית פאדרון Bris Milah, circumcision demand

פון אייך פון of, from you [i.e., you non-Jewish Galatians, that is,

trying to initiate you Messianic believers
into a false Gospel of legal-justification demanding circumcision
to yoke you to the burden of fulfilling the entire mitzvot of the Torah as

the derech Yeshuat Elokeinu (way of salvation of our G-d)

זאלן זי כדי so that they should

גערודפט נישט persecuted not

צוליב וווערן because of become

דרשנען זיינער preaching their

דעת וועגן about the

בּוֵים

boim, tree [the hanging tree, see Yehoshua 8:29;

also see Shmuel Bais (II Samuel) chp 18 and the peace-bringing

Besorah Tovah of Ben Dovid talui HaEtz, hanging on the Boim

requiring a mevaser (herald) to proclaim the Good News of victory

as well as the prophecy fulfilled in Moshiach about the musar (chastisement) that

brought us peace,

Isaiah 53:5; these Messianic Jews as we see from Acts chp 15

were like Paul of Pharisaic background, but they were also

not true Messianic believers, we are told they are false brothers

because they do not preach deliverance from the curse of the Torah

through Der Moshiach, our Oisleizer [Redeemer], the perfect man who “does these things

and lives by them” Leviticus 18:5 and redeems us from

the curse which the Torah states [Deut.27:26], having become a curse

for us, as it says, repeating here in this comment Galations chapter 3:13 above.

If one “continues in ALL these things to do them” there is no

curse, only life. But it is the “one who DOES these things that will LIVE” and that means

in the Olam HaBa as well as the Olam HaZeh. The Targum on Lev 18:4 says this

is referring to ETERNAL life. See Daniel 12:2 and numerous references to eternal

life in the Tanakh.

אייז פארשאלטן"
Cursed is

ווער אײַנער יעדער every one who

"בוייס א אויף הענט"
hangs on a tree"

[דברים 21:23.]

Because

these false believers will not preach this verse of the Torah
and are cowardly regarding the persecution which comes with the
true preaching of the Good News from the Torah, they are accused
as false teachers
in preaching a false way of salvation that is not the Derech Hashem.]

אפיילו 13
Even

וואס די
those who

געלעט ווערנו become circumcised

מקים נישט זייןען fulfilling

די תורה the Torah [that is, they

are not able as sinners
under the curse of the law
to ground their salvation in legal-justification]

זיך ווילן זיין נאר themselves want but they

אווי ווי בاري מען how to boast

זיין ערע זיין איר their are you

תלמידים talmidim, disciples.

איך אבער 14 But

ושלום חס G-d forbid

בָּאַרְיִמְעָן נִיטָּוַיֵּל will not boast

אֲחֹזֶעֶפֶעַס something except

בַּיּוֹם דָּעַם the tree

אֲדוֹנָנוֹ פָּוָן a

יְהוֹשֻׁעַ Yehoshua/Yeshua

רַבִּי מֶלֶךְ הַמְשִׁיחַ Rebbe Melech HaMoshiach

וּוְעַמְעָן דָּוֶרֶךְ through whom

וּוְעַלְטַדִּי the world [the Olam Hazeh, the evil world]

גַּעֲוֹאָרָן גַּעֲהַרְגָּט אֵיז became killed, put to death

מִירְפָּאָר for me

פָּאָרְאִיךְ אָוָן for and

וועלט דער the world.

[Now Rav Sha'ul speaks a final word to these misled non-Jewish Galatians, showing what is ultimately important eschatologically for them.]

אינט 15 In the

המשיח מלך רבי Rebbe Melech HaMoshiach

מאכט עס it matters

אויס נישט not

געמלעט צי if circumcised

נישט אדער, not or

אייז עיקר דער the essential is

נייער א זיין צו new to be

בашעפערןיש creature, a bri'ah chadashah [meaning born]

from above, having a supernatural spiritual birth or new birth in the Holy Spirit,

just as Yitzchak (Isaac) had a supernatural physical birth]

16 **אלע צו און all** And

לויט גינוי וועעלכע according who go

זיין זאל דעם k'lal, community to the let be

און אויף שלום זיי אויַף and shalom (peace) for them

רְחִמִּים mercy

אויף אויך און also and for

ישראל דעם Yisroel the

ה' פון Hashem [the Israel that is true Israel, see Romans 9:6]. of

יעצט פון 17 From now

מאכן קיינער זאל אן should no one impose on

I איך וויל צרות מיר tzuros, troubles because

מיין אויף טראג carry on my

קורפער body

די צייכנס זייןען וואס signs, marks which are

אויף on

געהער איך או מיר that me belong

יהושע צו to Yehoshua/Yeshua.

חסד דער The chesed, grace

יהושע פון of Yehoshua/Yeshua

המשיח מלך רבי Rebbe Melech HaMoshiach

zion should be Adoneinu זאל אדוננו

spirit with your נייסט איעיר מיט

Brothers my מיענה ברידער

Moshiach. in אין משיח

Looking back at his life, now that he is born of the Ruach Hakodesh, this Orthodox Jew is able to see the terrible struggle he had trying to obey the mitzvah without regeneration through the indwelling Moshiach. Now of course he can do all things through Moshiach who strengthens him, and the Torah, like all Scripture, is profitable for doctrine, reproof, teaching, and rebuke. Look what he says in Romans Chapter 7

© 2004 ישראל למען אמנים

9 אבל יעצט זענען מיר באפריגיט פון
די תורה זד"ה, מיר, משיח'ס גוף,
געשטיARBEN צו דער זינד אוון זענען מיר

**באפרײַט פון די תורה'ס קלה,
(דברים 26:27)]**, וויל מיר זענען

**געשטארבן צו דאס וואס האט אונדז
געהאלטן. כדי מיר זאלן דינען מיט א
ניי געמייט (רומַת מְדֻשָּׁה, יחזקאל 36:26)
און נישט אין די אלטקייט פונס אוט
[דְּתָנוֹת פָּוּן לְהִיּוֹת זְפָאִי יְשׁוּעָה
על יסוד בְּכָל חֶמְרַמְּדֵין].**

**ל וואס זאלן מיר דען זאגן? איז איז די
תורה זינדי? חס ושלום! איך וואָלט
נישט געקענט וואס עבירות זענען נאר
דורך תורה. איך וואָלט נישט
געוואַיסט וואס הייסט גלויסטן**

ביז די תורה האט געזאגט"לא תחמוד"

[שמות 14:20; דברים 18:5].

**8 אבער די עבירה האט געפונגען א
געלענהייט און האט געווירקט אין
מיר דורך מצוה אלע טארט שלעכטע
תאות, ווארים אן געזעץ איז זינד
טוית.**

**9 איך האב אמאל געלעבט אויסער
דעם מסגרת פון תורה אבער ווען די
מצוה איז געקומען, האט די זינד
אויפגעלבט און איך [וואי נפש נפל]
בין געתטארבן.**

**10 די מצוה וואס האט געזאלט זיין
צום לעבן האט מיר געברענט דעם
טוית.**

**11 און זינד געפינענדיק דעם
געלעגההייט אינס מצוה האט מיר
אָפֿגַעְנָאָרֶט, אָוּן דָּעֵרְמִיט אָוּוּק
געהרגט.**

**12 הײַתְהָ דִי תֹּרְהָ אִיז הַיִּילִיק אָוּן דִי
מצוה אִיז הַיִּילִיק, אָוּן גַּעֲרָעְכָּט אָוּן
גּוֹט.**

**13 צִי אִיז דָּעַנוּ דָּאַס, וּוֹאַס אִיז גּוֹט,
גַּעֲוָאָרוּ דָּעָר טַוִּיט פָּאָר מִיר?**

**חַס וְשַׁלּוּ! אַבְעָר נָאָר דִי זִינְד כְּדִי זִי
זָאַל דַּעֲשִׂיְינָעַן אַלְצִ זִינְד, וּוּרְקָנְדִיק
פָּאָר מִיר דַּעַם טַוִּיט דַּוְרֶךְ דַּעַם גּוֹטָן.**

כְּדִי דַּוְרֶךְ דַּעַם מְצֻוָּה זָאַל זִיךְ

**ארויסוועזן ווי די זינד זיינער זינדייך
ווערן.**

**14 וויל מיר וויאסן או די תורה או
רוחניותתדייך, אבער איד בין פון דער
עולם הזה [**תְּבִלָּה נֶפְלָה**] אוון פארקוייפט
ווי א קנעכט צום זינד.**

So what is the Besuras HaGeulah believed by all followers of Moshiach, whether or they are Jews or non-Jews, whether or not their manner of life reflects the Sinai Covenant?

THE DERECH HASHEM (THE WAY OF G-D)

The Torah says that "ASHER YA'ASEH OTAM HA'ADAM VA'CHAI BAHEM" ("THE MAN THAT DOES THEM [THE COMMANDMENTS/WORKS OF THE LAW] SHALL LIVE BY THEM", LEV 18:5")

Beginning with the commandments to procreate and be circumcised there are some 613 commandments (Thou shalt's and Thou shalt not's) which Leviticus 18:5 seems to suggest the observing of which will gain life, that indeed there are 613 stairsteps to heaven, that "if a man will do them, he will live by them." The non-Jew who wanted to become a proselyte was required to be circumcised and bear this entire yoke of the Law with faithfulness. Rav Sha'ul was falsely accused of teaching Jewish people that they could not circumcise their sons nor observe the customs of their religion (Acts 21:21); however, such was not the case at all. He was not speaking of the Jewish manner of life per se, but something else. Namely, there was another scripture that threw a gloomy shadow over legal justification as the way of salvation.

"ARUR ASHER LO YAKIM ES DIVREI HATORAH HAZOT LA'ASOT OTAM" ("CURSED

IS EVERYONE WHO CONFIRMETH NOT IN ALL THINGS WHICH ARE WRITTEN IN THIS TORAH TO DO THEM" Deut.27:26)

This is the curse of the Law, since the Torah spells it out. However, it is also the judicial curse of G-d under Whose wrath all of sinful humanity already stands fallen and condemned. To be cursed is to be under the divine condemnation, as on the night of the first Passover, when the divine wrath threatened all the firstborn of the Land of Egypt and their accursed idols (Exodus 12:12). But Hashem showed the way of escape: "When I see the blood [of the perfect Lamb of G-d], I will pass over you (Exodus 12:13)," meaning you will be spared from the death curse and redeemed for salvation.

Here the Lamb of G-d is all-important, because Moshiach was led "KA'SEH LA'TEVACH" (LIKE A LAMB TO THE SLAUGHTER" Isaiah 53:7), for the Torah says "KILELAT ELOKIM TALUI AL ETZ" ("ACCURSED OF G-D IS THE ONE HANGED ON THE TREE" Deut.21:23). MOSHIACH HAS REDEEMED US FROM THE CURSE OF THE TORAH, BECOMING A CURSE FOR US, as it says, "WE DID ESTEEM HIM STRICKEN, SMITTEN OF G-D AND AFFLICTED" (Isaiah 53:4), but MOSHIACH TZIDKEINU ("Messiah our righteousness," Jer 23:5-6), HASHEM'S RIGHTEOUS SERVANT, SHALL JUSTIFY MANY FOR HE WILL BEAR THEIR INIQUITIES (Isaiah 53:11).

Do not turn your back on the true Derech Hashem, the Way of Faith in Moshiach Tzidkeinu (Messiah our Righteousness). Do not turn away from the Derech Shalom.

Pray this prayer: Moshiach thank you for taking my curse on the tree, since there is no perfect way of salvation anywhere apart from you. Through the korban of your nefesh spoken of in Isaiah chapter 53 I receive the kapparah for the forgiveness Hashem promised. Thank you for making me right with Hashem by faith, as it says in Habakkuk 2:4. Help me not to be ashamed of the only Derech Hashem, and open my eyes to Moshiach's boim (tree) of the kelalah (curse) of the Torah for the sake of my averos (sins). Omen.

ה' ג-ט פון אונדזערע אָבוֹת, פון
אַבְרָהָם, יִצְחָק אָוּן יַעֲקֹב, עַפְנָן אַוִיָּף
מִינֵּעָן אַוִינָן אַיִינְצּוֹזְעָן דָעַם אַמְתָה
בָּעַת אִיךְ לִיְיָעַן דָאַס דָאַזְיקָעַ סְפָר; אָוּן
הַעַלְפָ מִיר צָו גִּיְיָעַן אַיְן דָעַם לִיכְטָן

וואס דז וועסט מיר וויזן. יהושע בן דוד, איך גלויב או איר זייט דער משיח און איר זייט געתטאָרבּן אלצֿ אַכְפֶּרֶה פָּאָר מִיְנָעַ עֲבִירוֹת. איך בעט דיך אַרְיִינְצּוּקְוּמָעָן אֵין מִיְּנָעַ הָאָרֶץ אָון לְעֵבָן אָון מִיר מַוחְלְזִין אַלְעַ מִיְנָעַ עֲבִירוֹת אֵין נָאָמָעָן פּוֹן יהושע בן דוד. אַמְּנוּ.